

Udskriftsdato: 15. december 2025

BEK nr 1247 af 23/10/2023 (Gældende)

Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Fødevarestyrelsen, j.nr. 2021-28-30-00086

Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil¹

I medfør af § 26, § 29, § 30, § 33, § 34, stk. 1, § 36, § 47, § 58, stk. 1, § 61, § 67 og § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, jf. lovekendtgørelse nr. 9 af 6. januar 2022, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, stk. 1, nr. 1, og § 10, stk. 1, nr. 1, 2 og 5, i bekendtgørelse nr. 1721 af 30. november 2020 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Definitioner og anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter bestemmelser om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Stk. 2. Denne bekendtgørelse omfatter alle typer af salmonella undtagen *Salmonella Gallinarum* og *Salmonella Pullorum* (hønsetyfus), der er omfattet af bekendtgørelse om hønsetyfus.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Avlsvirksomhed: Virksomhed, hvis aktivitet består i produktion af rugeæg eller opdræt til avls- eller formeringsvirksomheder.
- 2) Besætning: Et dyr eller gruppe af dyr af samme art, der holdes på en bedrift som en epidemiologisk enhed.
- 3) Besætningsansvarlig: Den person, der i det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR) er registreret som operatør af besætningen.
- 4) Centralopdrætsvirksomhed: Virksomhed, hvis aktivitet består i opdræt af mere end 100 stk. fjerkræ til brug i formeringsvirksomhed.
- 5) CHR-nummer: Et unikt registreringsnummer en virksomhed er tildelt i det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR).
- 6) En flok: Alt fjerkræ med samme sundhedsstatus, der holdes i samme rum eller samme indelukke, og som udgør en enkelt epidemiologisk enhed. For fjerkræ i bursystemer omfatter dette alle dyr, der er fælles om en given luftmængde.
- 7) Et hus: Et rum eller et indelukke, hvori en hel eller dele af en flok er opstaldet og er adskilt fra andre flokke eller dele af flokke.
- 8) Et husnummer: Et specifikt husnummer, der tildeles hvert hus på matriklen af Danske Æg med henblik på at identificere de enkelte huse på CHR-nummeret.
- 9) Fjerkrædatabase: En database, som indeholder laboratorieresultater af salmonellaprøver og campylobacterprøver fra fjerkræ. Database ejes af Fødevarestyrelsen og administreres af Danske Æg.
- 10) Formeringsvirksomhed: Virksomhed med mere end 100 stk. avlsdyr, hvis aktivitet består i produktion af rugeæg til produktion af konsumsægproducerende fjerkræ eller slagtefjerkræ.
- 11) Kritisk resistent salmonella: Salmonellabakterier, der er resistente over for antibiotika, som er kritisk vigtige for behandling af mennesker jf. bekendtgørelse om kritisk resistent salmonella hos fjerkræ, kvæg og svin.
- 12) Mistankeprøver: Prøver, der udtages for at be- eller afkræfte tilstedeværelsen af salmonella.
- 13) Mistænkt for smitte med salmonella efter mikrobiologisk fund: Når der er påvist salmonella uden at serotypen er bestemt, eller når der er påvist salmonella af anden type, uden at fundet er bekræftet i en efterfølgende prøve.
- 14) Officielt laboratorium: Et laboratorium, der er udpeget af Fødevarestyrelsen som et officielt laboratorium i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017.

- 15) Opdræt: Kyllinger, hønniker og kalkuner bestemt til rugeægproduktion, fra de er daggamle, til de overflyttes til æglægningshus eller indgår i rugeægproduktion.
- 16) Påvist salmonella: Når salmonella er isoleret og verificeret på et officielt laboratorium.
- 17) Rugerivirksomhed: En virksomhed, der beskæftiger sig med indsamling, opbevaring, udrugning og klækning af rugeæg med henblik på levering af:
 - a) Rugeæg.
 - b) Daggamle kyllinger eller kalkuner.
- 18) Salmonella af anden type: Salmonella af anden type end Salmonella Typhimurium inklusiv varianterne Salmonella 4,12:i:- og Salmonella 4,5,12:i:-, Salmonella Enteritidis, Salmonella Virchow, Salmonella Infantis og Salmonella Hadar.
- 19) Smittet med salmonella: Når der mikrobiologisk er påvist Salmonella Typhimurium inklusiv varianterne Salmonella 4,12:i:- og Salmonella 4,5,12:i:-, Salmonella Enteritidis, Salmonella Virchow, Salmonella Infantis og Salmonella Hadar i en prøve, eller der er påvist salmonella af anden type, og fundet er bekræftet i en efterfølgende prøve.

Kapitel 2

Forbud mod anvendelse af antimikrobielle stoffer og vaccination

§ 3. Den besætningsansvarlige må ikke anvende antimikrobielle stoffer til forebyggelse og bekæmpelse af salmonella hos rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal sikre, at der ikke anvendes vaccination til forebyggelse og bekæmpelse af salmonella hos rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Kapitel 3

Prøveudtagning og undersøgelse

§ 4. Den besætningsansvarlige skal sikre, at der ved indgangen til hvert hus opsættes tydelig skiltning, hvoraf CHR-nummer samt det husnummer, som huset er blevet tildelt af Danske Æg, fremgår.

§ 5. Den besætningsansvarlige for en avls-, centralopdræts- og formeringsvirksomhed og den ansvarlige for en rugerivirksomhed skal sikre, at der fra hver flok udtages og indsendes materiale til undersøgelse for salmonella, jf. bilag 1.

Stk. 2. Ved prøveudtagning og indsendelser, der skal udføres af Fødevarestyrelsen, skal den besætningsansvarlige advisere Fødevarestyrelsen senest 14 dage før tidspunktet for prøveudtagning, som angivet i bilag 1

- 1) kapitel 7, tabel 1, om prøvetagning i huse med avlsvirksomhed (høns),
- 2) kapitel 7, tabel 2, om prøvetagning i huse med centralopdrætnings- og formeringsvirksomhed (høns),
- 3) kapitel 8, tabel 4, om prøvetagning i huse med avlsvirksomhed (kalkuner), og
- 4) kapitel 8, tabel 5, om prøvetagning i huse med centralopdrætnings- og formeringsvirksomhed (kalkuner).

Stk. 3. Den ansvarlige for en rugerivirksomhed skal opbevare samtlige resultater af undersøgelser for salmonella i mindst 2 år.

§ 6. Prøvemateriale udtaget efter bilag 1 til undersøgelse for forekomst af salmonella skal indsendes til et officielt laboratorium med henblik på serotypning.

Stk. 2. Prøvematerialet skal mærkes med oplysninger om CHR-nummer og husnummer.

Stk. 3. Hvis det officielle laboratorium finder salmonellabakterier i indsendt materiale, skal den besætningsansvarlige sikre, at dette straks indberettes til Fødevarestyrelsen, når prøveresultatet er modtaget fra laboratoriet.

Stk. 4. Den besætningsansvarlige skal sikre, at salmonellaundersøgelser såvel med positive som med negative resultater efter Fødevarestyrelsens anvisninger overføres elektronisk til Fjerkrædatabasen, når prøveresultatet foreligger.

Stk. 5. Fødevarestyrelsen underretter den besætningsansvarlige ved fund af kritisk resistent salmonella i prøvematerialet.

§ 7. Hvis der er udtaget prøver af materiale fra besætninger af høns eller kalkuner i en anden sammenhæng end de i denne bekendtgørelse nævnte, som er undersøgt på et ikke officielt laboratorium, skal den besætningsansvarlige sikre, at der ved fund af salmonella straks indsendes et salmonellaisolat til et officielt laboratorium med henblik på de i § 6, stk. 1 nævnte undersøgelser.

Kapitel 4

Offentligt tilsyn

§ 8. Fødevarestyrelsen sætter en flok under offentligt tilsyn, når et officielt laboratorium har isoleret salmonella i indsendt materiale. Desuden sætter styrelsen en flok under offentligt tilsyn, hvis flokken anses som mistænkt for at være smittet med salmonella, jf. § 12.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige for en flok under offentligt tilsyn skal sikre, at

- 1) flokken holdes isoleret,
- 2) høns eller kalkuner fra flokken ikke sælges eller på anden måde overdrages til levebrug,
- 3) høns fra flokken kun slagtes til konsum, hvis de slagtes på et fjerkræslagteri og efterfølgende varmebehandles på en engrosvirksomhed, der er autoriseret til at foretage varmebehandling af fjerkrækød,
- 4) æg fra flokken kun anvendes til konsum, hvis de leveres direkte til en engrosvirksomhed, der er autoriseret til at fremstille varmebehandlede ægprodukter,
- 5) rugeæg fra flokken kun må fjernes fra besætningen efter Fødevarestyrelsens anvisninger, og skal ved opbevaring holdes adskilt fra andre æg,
- 6) den rutinemæssige prøveudtagning i flokken, jf. § 5, stk. 1 suspenderes,
- 7) personer, der færdes mellem flokken og andre flokke, træffer foranstaltninger for at hindre smittespredning,
- 8) der er en effektiv skadedyrsbekæmpelse,
- 9) gødning, foder og lignende produkter behandles efter Fødevarestyrelsens anvisninger,
- 10) redskaber, maskiner og lignende, der anvendes på flokkens opholdssteder, rengøres og desinficeres, inden de fjernes fra flokkens opholdssteder,
- 11) der efter Fødevarestyrelsens anvisninger gennemføres en udredning af mulige smittekilder og evt. spredning af smitten, og
- 12) underretter Fødevarestyrelsen om resultatet af udredningen.

Kapitel 5

Salmonella af anden type

§ 9. Hvis der ved den i § 7, jf. § 6, nævnte serotypning konstateres salmonella af anden type, anses flokken som mistænkt for at være smittet med salmonella af anden type.

Stk. 2. Fødevarestyrelsen foretager udtagning og indsendelse af materiale til undersøgelse, jf. bilag 1, kapitel 6, kapitel 7, tabel 3 (høns), eller kapitel 8, tabel 6 (kalkuner), fra flokke nævnt i stk. 1, som første mistankeprøver, når der foreligger mistanke om smitte i flokken.

§ 10. En flok anses som smittet med salmonella af anden type, hvis første mistankeprøve, jf. § 9, stk. 2, findes positiv for samme type salmonella.

Stk. 2. Flokken anses fortsat som under mistanke, hvis første mistankeprøve, jf. § 9, stk. 2, findes negativ for salmonella. Herefter foretager Fødevarestyrelsen anden mistankeprøve jf. bilag 1, kapitel 7, tabel 3 (høns) eller kapitel 8, tabel 6 (kalkuner).

Stk. 3. Fører anden mistankeprøve ikke til en bekræftelse af smitte med samme type salmonella, anses flokken som fri for mistanke.

§ 11. Den ansvarlige for en rugerivirksomhed, som har fået leveret rugeæg fra en flok, der er mistænkt for at være smittet med salmonella, skal sikre, at æg fra flokken eller kyllinger klækket herfra, ikke forlader rugeriet uden Fødevarestyrelsens tilladelse.

Stk. 2. Æg som forventes at klække inden resultatet af anden mistankeprøve foreligger, skal fjernes fra rugemaskiner og

- 1) destrueres efter Fødevarestyrelsens anvisninger, eller
- 2) håndteres på anden vis efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Stk. 3. Hvis første mistankeprøve er negativ, kan rugeæg lægges i rugemaskine.

Kapitel 6

Mistanke om smitte af andre grunde end fund af salmonella i prøver, jf. § 5, stk. 1

§ 12. En flok anses som mistænkt for at være smittet med salmonella, hvis

- 1) der findes positiv serologisk reaktion mod salmonella i indsendt materiale fra flokken,
- 2) der isoleres salmonella i materiale indsendt i anden anledning end den rutinemæssige prøveudtagning, jf. § 5, stk. 1,
- 3) der i materiale indsendt, jf. § 9, stk. 2, § 13, eller § 14, stk. 2, påvises salmonella af anden serotype end den, der gav anledning til udtagning af prøver efter disse bestemmelser,
- 4) flokken har fået tilført dyr fra en flok, der efterfølgende er fundet smittet med salmonella,
- 5) epidemiologisk analyse af salmonellaresultater fra slagtekyllinger eller slagtekalkuner udruget af æg fra flokken sandsynliggør, at flokken er smittet med salmonella,
- 6) der konstateres salmonella i opdræt til konsumægsproduktion udruget af æg fra flokken, og epidemiologisk analyse sandsynliggør, at flokken er smittet med salmonella,
- 7) der konstateres salmonella i et foderparti, der er leveret og fodret til flokken,
- 8) der konstateres salmonella i materiale fra den maskine, hvori flokkens rugeæg er klækket, eller
- 9) der i dyr fra flokken påvises salmonella af anden type.

Stk. 2. En flok anses endvidere som mistænkt for at være smittet med salmonella, hvis Fødevarestyrelsen vurderer, at der er nærliggende risiko for smitte fra andre mistænkte eller smittede flokke.

§ 13. Er flokken mistænkt for at være smittet med salmonella efter § 12 udtager og indsender Fødevarestyrelsen første mistankeprøve i overensstemmelse med bilag 1, kapitel 6, kapitel 7, tabel 3 (høns), eller kapitel 8, tabel 6 (kalkuner).

§ 14. Flokken anses som smittet, hvis der i første mistankeprøve jf. § 13, påvises salmonella af samme serotype, som gav anledning til mistanken.

Stk. 2. Flokken anses fortsat som under mistanke, hvis første mistankeprøve jf. § 13, findes negativ for salmonella. Herefter forestår Fødevarestyrelsen udtagelse og indsendelse af anden mistankeprøve jf. bilag 1, tabel 3 (høns) eller 6 (kalkuner).

Stk. 3. Fører anden mistankeprøve ikke til en bekræftelse af smitte, anses flokken som fri for mistanke.

Stk. 4. Flokken anses for smittet, hvis der i anden mistankeprøve påvises salmonella af samme serotype, som gav anledning til mistanken.

§ 15. Sættes flokken ud inden mistankeprøvningen er endeligt gennemført, skal den besætningsansvarlige uden unødigt ophold sikre, at flokkens opholdssted rengøres og desinficeres. Rengøring og desinfektion skal godkendes af Fødevarestyrelsen.

Stk. 2. Genindsættelse af høns eller kalkuner i huse, hvorfra en mistænkt flok er blevet sat ud, uden at mistanken er afklaret, må først ske, efter at Fødevarestyrelsen har godkendt den i stk. 1 nævnte rengøring og desinfektion.

Kapitel 7

Smittede flokke

§ 16. Udover som angivet i § 10 og § 14, anses en flok som smittet, hvis

- 1) der i flokken er påvist *Salmonella Typhimurium* inklusiv varianterne *Salmonella* 4,12:i:- og *Salmonella* 4,5,12:i:-, *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Virchow, *Salmonella* Infantis eller *Salmonella* Hadar,
- 2) Fødevarestyrelsen vurderer, at der er nærliggende risiko for smitte fra en flok som nævnt i nr. 1,
- 3) flokken tidligere har været under mistanke efter kapitel 6 i denne bekendtgørelse, og der i prøver udtaget efter § 5, stk. 1 findes salmonella af samme serotype,
- 4) der i prøver udtaget efter § 5, stk. 1 eller stk. 3, blev påvist salmonella af anden type i den flok, som umiddelbart inden den nuværende flok opholdt sig i det eller de huse, hvor den nuværende flok opholder sig, og der ved den i § 7, stk. 1, nævnte serotypning konstateres salmonella af samme serotype i den nuværende flok, som blev konstateret i den tidligere flok,
- 5) der i prøver udtaget efter § 5, stk. 1 konstateres salmonella af anden type i en anden flok i samme besætning, og der ved den i § 7, stk. 1, nævnte serotypning konstateres salmonella af samme serotype i begge flokke, og de to flokke har opholdt sig på besætningen samtidig, eller
- 6) der i prøver udtaget til kontrol for brug af antibiotika, jf. bilag 1, kapitel 7, tabel 3 (høns) og kapitel 8, tabel 6 (kalkuner), påvises antibiotika, der ikke af en dyrlæge er ordineret til behandling af sygdom hos dyrene.

Stk. 2. Undtaget fra stk. 1, nr. 1, er de tilfælde hvor salmonellasmitten udelukkende stammer fra materiale fra den maskine, hvori flokkens rugeæg er klækket. Her betragtes flokken, som æggene stammer fra, som værende under mistanke efter § 12, stk. 1, nr. 8.

Stk. 3. En flok kan desuden anses som smittet, når flokken er mistænkt enten efter § 12, stk. 1, nr. 1 og 5, eller § 12, stk. 1, nr. 1 og nr. 6.

Stk. 4. Stk. 1, nr. 4 og 5, finder dog ikke anvendelse, hvis den besætningsansvarlige over for Fødevarestyrelsen kan godtgøre, at det seneste salmonellafund ikke skyldes overførsel fra en tidligere flok eller introduceret gennem foder.

Stk. 5. Den besætningsansvarlige for en smittet flok skal sikre, at

- 1) flokken slagtes på et fjerkræslagteri med efterfølgende varmebehandling på en engrosvirksomhed, eller
- 2) flokken aflives og enten destrueres eller anvendes til andet formål, som ikke medfører en smitterisiko, og som kan godkendes af Fødevarestyrelsen.

Stk. 6. Når der er påvist salmonella uanset serotype i en flok, udtager Fødevarestyrelsen mistankeprøver på ejendommen i de rugeægsproducerende flokke, hvor der ikke er fundet salmonella efter bilag 1, kapitel 7, tabel 3 (høns).

§ 17. Den ansvarlige for en rugerivirksomhed, som har fået leveret rugeæg fra en flok, der efterfølgende er fundet smittet med salmonella, eller har ilagt æg fra en ikke smittet flok i samme klækker, som æg fra en flok smittet med salmonella, skal sikre, at æg fra den smittede flok og æg, som har ligget i klækker med disse æg, fjernes fra rugemaskiner og lager og leveres til en engrosvirksomhed til fremstilling af varmebehandlede ægprodukter, eller destrueres efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Kapitel 8

Ophævelse af det offentlige tilsyn

§ 18. Ved mistanke om smitte med salmonella i en flok ophæves det offentlige tilsyn af Fødevarestyrelsen

- 1) hvis mistanken ikke kan bekræftes, jf. § 10, stk. 3, og § 14, stk. 3, eller

- 2) hvis en mistænkt flok er sat ud, uden at mistanken er afklaret, og såfremt rengøring og desinfektion er godkendt af Fødevarestyrelsen, jf. § 15.

Stk. 2. Fødevarestyrelsen ophæver tilsynet skriftligt til den besætningsansvarlige hurtigst muligt.

§ 19. Når en smittet flok er aflivet eller slagtet, jf. § 16, stk. 5, skal den besætningsansvarlige sikre, at alle rum, hvor flokken har opholdt sig, samt redskaber, maskiner og lignende rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal sikre, at

- 1) gødning fra den smittede flok bortskaffes, og
- 2) alt tilbageværende foder fra en smittet flok behandles efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 3. Det offentlige tilsyn ophæves af Fødevarestyrelsen, når

- 1) flokken er aflivet eller slagtet,
- 2) den i stk. 1, nævnte rengøring og desinfektion er godkendt af Fødevarestyrelsen, og
- 3) kravene i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 4. Fødevarestyrelsen ophæver tilsynet skriftligt til den besætningsansvarlige.

Kapitel 9

Straffebestemmelser

§ 20. Med bøde straffes den, der overtræder §§ 3-7, § 8, stk. 2, § 11, stk. 1-2, § 15, § 16, stk. 5, § 17 og § 19, stk. 1-2.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen er

- 1) forvoldt skade på menneskers eller dyrs sundhed eller fremkaldt fare herfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 10

Ikrafttræden

§ 21. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2024.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 782 af 2. juni 2020 om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil ophæves.

Fødevarestyrelsen, den 23. oktober 2023

CHARLOTTE VILSTRUP CASTLE

/ Arvinder Pal Singh

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktivet 2003/99/EF af 17. november 2003 om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF, EU-Tidende 2003, nr. L 325, side 31.

Udtagning og indsendelse af prøver til undersøgelse for salmonella

Kapitel 1

Prøvetyper

- 1) Sokkeprøve: En prøve af gødning opsamlet under rundgang i stalden ved hjælp af et prøvemateriale, som kan være tubegaze afklippet i en længde af ca. 15 cm.
- 2) Prøve af transportkasseindlæg: En blandingsprøve af synligt snavsede indlæg (papir, strøelse og gødning) udtaget tilfældigt fra fem forskellige kasser, så prøven omfatter i alt mindst 1 m² og er repræsentativ for hele leverancen.
- 3) Svaberprøve fra transportkasser: En svaberprøve fra fem kasser, hvor et samlet areal på minimum 1 m² svabres med fugtige, sterile svabere.
- 4) Støvprøve fra et rugeri: Der tages minimum 25 g støv fra våde eller fugtige områder fra hver klækker.
- 5) Støvprøve fra en besætning: Prøve af 250 ml støv fra vigtige støvkilder i huset inkl. ægbånd. I bursystemer tages støvholdigt materiale fra under burene eller ved aftørring med fugtede stofsvabere med et samlet areal på mindst 900 cm² fra forskellige steder i fjerkræhuset. Alternativt kan der indsamles støv ved aftørring med én eller flere fugtede stofsvabere med et samlet areal på mindst 900 cm² fra forskellige steder i fjerkræhuset, således at hver enkelt svaber er helt dækket af støv på begge sider.
- 6) Prøve til undersøgelse for anvendelse af antimikrobielle stoffer: 5 tilfældigt udvalgte aflivede stykker fjerkræ fra hvert hus.
- 7) Gødningsprøve på 2 x 150 g: Naturligt blandet gødning fra gødningsbånd, skrabere eller gødningskældre afhængig af bygningens art. Der indsamles 2 prøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig. Der udtages mindst to samleprøver fra hver flok i overensstemmelse med følgende anvisning:
 - a) Når der er tale om systemer med bånd eller skrabere, skal disse køre på dagen for prøveudtagningen, inden udtagningen påbegyndes.
 - b) I systemer, hvor gødningen ledes væk under bure og skrabere, skal der indsamles gødning, som har sat sig fast på skraberne, efter at denne har kørt.
 - c) I trappebureaulæg uden bånd eller skrabere indsamles blandet gødning fra gødningskælderen.
 - d) I gødningsbåndsystemer skal der indsamles blandet fækal materiale fra den ende af båndene, hvor gødningen tømmes af.
 - e) Der skal udtages mindst 150 g gødning fra hvert hus.
- 8) Gødningsprøve på 60 g: En prøve bestående af 60 friske gødningsklatter á mindst 1 g. Hver gødningsklat skal veje mindst 1 gram, og gødningsklatterne skal opsamles jævnt fordelt i huset og samles i én pose.
- 9) Der må kun udtages gødningsprøver, hvis det ikke er praktisk muligt at udtage sokkeprøver. 5 par sokkeprøver erstattes af gødningsprøve på 2 x 150 g. 2 par sokkeprøver erstattes af en gødningsprøve på 60 g.

Kapitel 2

Indsendelse af prøver

1) Prøvemateriale indsendes hurtigst muligt og senest dagen efter opsamlingen og således, at det er modtaget på et officielt laboratorium senest 2 døgn efter prøveudtagning. Materialet skal emballeres forsvarligt før indsendelse. Hvis prøven ikke kan indsendes samme dag, skal den indtil forsendelse opbevares i køleskab ved 1° - 8° C.

Kapitel 3

Undersøgelser i opdrætsflokke i avlsvirksomheder

Høns og kalkuner

1) Fra hvert hus (ved daggamle kyllinger dog pr. leverance til virksomheden) udtages og indsendes følgende prøver:

a) Daggamle kyllinger: Transportkasseprøve taget som poollet prøve fra 5 kasser. Hvis der ikke benyttes papirbeklædning i transportkasserne, tages en svaberprøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

b) Kyllinger, 4 uger gamle: 5 par sokkeprøver, der analyseres som to poollede prøver. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

c) Kyllinger af høns, 8 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

d) 2 uger før flytningen af kyllingerne til æglægningshuse eller 2 uger før forventet æglægningsstart i besætninger, hvor kyllingerne ikke flyttes: 5 par sokkeprøver. Prøveudtagning og indsendelse forestås af Fødevarestyrelsen som angivet i § 5, stk. 2.

Kapitel 4

Undersøgelser i opdrætsflokke i centralopdrætsvirksomheder

Høns og kalkuner

1) Fra hvert hus (ved daggamle kyllinger dog pr. leverance til virksomheden) udtages og indsendes følgende prøver:

a) Daggamle kyllinger: Transportkasseprøve taget som poollet prøve fra 5 kasser. Hvis der ikke benyttes papirbeklædning i transportkasserne, tages en svaberprøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

b) Kyllinger af høns, 1 uge gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

c) Kyllinger af høns, 2 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

d) Kyllinger, 4 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

e) Kyllinger af høns, 8 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af den besætningsansvarlige.

f) 2 uger før flytningen af kyllingerne til æglægningshuse eller 2 uger før forventet æglægningsstart i besætninger, hvor kyllingerne ikke flyttes: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøveudtagning og indsendelse skal forestås af Fødevarestyrelsen som angivet i § 5, stk. 2.

Kapitel 5

Undersøgelse af rugetægsproducerende flokke i avls- og formeringsvirksomheder

Prøveudtagning på rugeriet

1) På rugeriet udtages for kalkuner hver 3. uge enten en prøve af klækkebakkeindlæg bestående af materiale fra fem klækkebakker eller en prøve af knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker. Prøveudtagningen kan forestås af den ansvarlige for rugerivirksomheden, dog skal prøveudtagning og indsendelse forestås af Fødevarestyrelsen, som angivet i § 5, stk. 2, hver 18. uge.

2) På rugeriet udtages en prøve af vådt støv efter hver klækning for både høns og kalkuner. Støv fra op til 4 klækkere med æg fra samme flok kan pooles. Prøveudtagningen forestås af den ansvarlige for rugerivirksomheden. Der skal løbende udarbejdes dokumentation, så eventuelle positive prøver kan spores tilbage til oprindelsesbesætningen.

Prøveudtagning i besætningen

Avlsvirksomheder

3) I besætninger af høns udtages fra hvert hus hver 2. uge prøver, der skal udtages og analyseres efter en af følgende anvisninger

i) 5 par sokkeprøver, der pooles til 2 prøver,

ii) 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig, eller

iii) 2 par sokker som pooles til 1 prøve samt 1 støvprøve.

I besætninger af kalkuner udtages 2 sokkeprøver hver 3. uge.

Den besætningsansvarliges prøveudtagning kan undlades i de uger, hvor Fødevarestyrelsen forestår udtagelse og indsendelse af prøver.

4) I besætninger af høns udtages en prøve bestående af 5 par sokkeprøver (der analyseres som 2 samleprøver) pr. flok, dog mindst 2 par pr. hus, inden for de første 4 uger efter æglægningsstart eller flytning til produktionshus. Prøveudtagningen og indsendelsen forestås af Fødevarestyrelsen. Prøverne skal udtages og analyseres efter en af følgende anvisninger

i) 5 par sokkeprøver, der pooles til 2 prøver,

ii) 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig, eller

iii) 2 par sokker som pooles til 1 prøve samt 1 støvprøve.

Formeringsvirksomheder

5) I besætninger af høns udtages fra hvert hus hver uge prøver, der skal udtages og analyseres efter en af følgende anvisninger

- i) 5 par sokkeprøver, der pooles til 2 prøver,
- ii) 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig, eller
- iii) 2 par sokker som pooles til 1 prøve samt 1 støvprøve.

I besætninger af kalkuner udtages 2 sokkeprøver hver 3. uge.

Den besætningsansvarliges prøveudtagning kan undlades i de uger, hvor Fødevarestyrelsen forestår udtagelse og indsendelse af prøver.

6) I besætninger af høns udtager Fødevarestyrelsen 5 par sokkeprøver (de analyseres som 2 samleprøver) pr. flok, dog mindst 2 par pr. hus, på følgende tidspunkter:

- i) 22-24 uger inde i produktionsperioden.
- ii) Inden for de sidste 8 uger af produktionsperioden.

Prøveudtagning og indsendelse skal forestås af Fødevarestyrelsen. Prøverne analyseres som 2 prøver og skal udtages som en af følgende muligheder

- i) 5 par sokkeprøver, der pooles til 2 prøver,
- ii) 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig, eller
- iii) 2 par sokker som pooles til 1 prøve samt 1 støvprøve.

7) I besætninger af kalkuner udtages en prøve bestående af 5 par sokkeprøver (der analyseres som 2 samleprøver) pr. flok, dog mindst 2 par pr. hus, når kalkunerne er mellem 30 og 45 uger gamle. Prøveudtagning og indsendelse skal forestås af Fødevarestyrelsen. Prøverne skal udtages og analyseres efter en af følgende anvisninger

- i) 5 par sokkeprøver, der pooles til 2 prøver,
- ii) 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig, eller
- iii) 2 par sokker som pooles til 1 prøve samt 1 støvprøve.

Kapitel 6

Undersøgelse af mistænkte flokke

1) Prøveudtagning og indsendelse af materiale fra mistænkte flokke forestås af Fødevarestyrelsen. Fra hvert hus udtages og indsendes en prøve bestående af 5 par sokkeprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, 2 støvprøver samt en prøve til undersøgelse for anvendelse af antimikrobielle stoffer. Ved mistanke opstået pga. rugeriprøver tages prøverne i formeringsbesætningen.

2) Hvis mistankeprøverne jf. nr. 1 er negative, udtages og indsendes tidligst 14 dage efter udtagelsen fra hvert hus endnu en prøve som beskrevet i nr. 1.

Kapitel 7

Skematisk oversigt over prøveudtagning for høns

Tabel 1. Prøvetagning i huse med i avlsvirksomheder (høns).

Besætningstyper	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt) Analyseres som én samleprøve	Besætningsansvarlig
	4 uger	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig eller 2 par sokker analyseret som 1 samleprøve og 1 støvprøve	Besætningsansvarlig
	8 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	2 uger før flytning eller forventet æglægningsstart	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig eller 2 par sokker analyseret som 1 samleprøve og 1 støvprøve	Fødevarestyrelsen

Formeringsflokke	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan poolles	Ansvarlig for rugerivirkksomheden
	Hver 2. uge	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig eller 2 par sokker analyseret som 1 samleprøve og 1 støvprøve	Besætningsansvarlig
	0-4 uger efter flytning, 22-24 uger efter indsætning samt 0-8 uger før slagtning	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig eller 2 par sokker analyseret som 1 samleprøve og 1 støvprøve	Fødevarestyrelsen

Tabel 2. Prøvetagning i huse med i centralopdrætnings- og formeringsvirksomheder (høns)

Besætningstyper	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt) Analyseres som én samleprøve	Besætningsansvarlig
	1 uge	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	2 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	4 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	8 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	2 uger før flytning, eller forventet æglægningsstart	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Fødevarestyrelsen
Formeringsflokke	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan poolles	Ansvarlig for rugerivirksomheden

	Hver uge	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig eller 2 par sokker analyseret som 1 samleprøve og 1 støvprøve	Besætningsansvarlig
	0-4 uger efter flytning, 22-24 uger efter indsætning samt 0-8 uger før slagtning	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig eller 2 par sokker analyseret som 1 samleprøve og 1 støvprøve	Fødevarestyrelsen

Tabel 3. Prøvetagning i flokke mistænkt for at være smittet (høns)

Udtagningsstidspunkt	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
<u>1. mistankeprøve:</u> Udtages hurtigst muligt efter mistanke er konstateret	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 høns til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	Fødevarestyrelsen
<u>2. mistankeprøve:</u> Udtages ved negativt resultat af 1. mistankeprøve, dog tidligst 14 dage efter 1. mistankeprøve	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver	Fødevarestyrelsen

		<u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd og 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 høns til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	
--	--	---	--

Kapitel 8

Skematisk oversigt over prøveudtagning for kalkuner

Tabel 4. Prøvetagning i huse i avlsvirksomheder (kalkuner).

Besætningstype	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir ($>1\text{m}^2$ i alt) eller sva-berprøver ($>1\text{m}^2$ i alt). Analyseres som én samleprøve	Besætningsansvarlig
	4 uger	Besætning	5 par sokkeprøver ana-lyseret som 2 sam-leprøver eller 2 gød-ningsprøver på mindst 150 g hver, som analy-seres hver for sig	Besætningsansvarlig
	2 uger før flyt-ning eller for-ventet æglæg-ningsstart	Besætning	5 par sokkeprøver ana-lyseret som 2 sam-leprøver eller 2 gød-ningsprøver prøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig	Fødevarestyrelsen
	Hver 3. uge	Rugeri	Klækkebakkepapir fra 5 bakker (i alt $>1\text{m}^2$) eller 10 g knække-de æggeskaller fra 25 klækkebakker (reduce-ret til en delprøve på 25 g). Analyseres som én samleprøve*	Ansvarlig for rugerivirksomheden Hver 18. uge: Fødevarestyrelsen

Formeringsflokke	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan pooles	Ansvarlig for rugerivirksomheden
	30-45 uger	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig	Fødevarestyrelsen

*Når æggene fra en flok er delt i flere klækkere, skal der tages prøver som beskrevet fra hver klækker.

Tabel 5. Prøvetagning i huse med i centralopdrætnings- og formeringsvirksomheder (kalkuner)

Besætningstype	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt) Analyseres som én samleprøve	Besætningsansvarlig
	4 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	2 uger før flytning, eller tilsvarende tidspunkt	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Fødevarestyrelsen
Formeringsflokke	Hver 3. uge		Klækkebakkepapir fra 5 bakker (i alt >1m ²) eller 10 g knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker (reduceret til en delprøve på 25 g). Analyseres som én samleprøve*	Ansvarlig for virksomheden Hver 18. uge: Fødevarestyrelsen
	Efter klækning		Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan pooles	Ansvarlig for rugerivirksomheden

	Hver 3. uger		2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Besætningsansvarlig
	30-45 uger		5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver 2 gødningsprøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig	Fødevarestyrelsen

*Når æggene fra en flok er delt i flere klækkere, skal der tages prøver som beskrevet fra hver klækker.

Tabel 6. Prøvetagning i flokke mistænkt for at være smittet (kalkuner)

Udtagningstidspunkt	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
1. <u>mistankeprøve</u> : Udtages hurtigst muligt efter mistanke er konstateret	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd og 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 kalkuner til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	Fødevarestyrelsen

<u>2. mistankeprøve:</u> Udtages ved negativt resultat af 1. mistankeprøve, dog tidligst 14 dage efter 1. mistankeprøve	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 kalkuner til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	Fødevarestyrelsen
--	-----------	---	-------------------